

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİ

ARAŞTIRMA HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI

BİLGİ NOTU

18 Ekim 2024

Sosyal Politika Bölümü

İbrahim Öz | Yasama Uzman Yardımcısı

Çeşitli Ülkelerde Çocuk Bakanlıkları ve Çocukla İlgili Birimler

1. Almanya

Almanya'da çocuklarla ilgili politikalar Aile, Yaşlılar, Kadınlar ve Gençlik Bakanlığı¹ tarafından yürütülmektedir. Bakanlığın görevleri, çocukların eğitimleriyle ilgili politikalar geliştirmek ve uygulamak, çocuk bakım hizmeti sağlamak, çocukların fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddetten korunması, ulusal ve uluslararası düzeyde çocuk haklarının savunulması şeklinde sıralanabilir.

Hükümete çocuk ve gençlik politikaları konusunda danışmanlık yapan Federal Çocuk ve Gençlik Kurulu², çocuk istismarını önlemek için ailelere ve çocuklara destek sağlayan Çocuk Koruma Merkezleri³ gibi birimler de Almanya'da çocuklarla ilgili faaliyetlerde bulunmaktadır. Ayrıca çocukların cinsel istismarı sorunlarıyla ilgilenen bağımsız bir komiser de vardır.⁴

2. Amerika Birleşik Devletleri

Amerika Birleşik Devletleri'nde çocuklarla ilgili hizmetler ve politikalar, Sağlık ve İnsan Hizmetleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bakanlık, çocuk sağlığı ve refahını desteklemek, aile destek hizmetleri sunmak ve çocuk koruma yasalarının uygulanmasını sağlamakla sorumludur.⁵

Bakanlık bünyesindeki Çocuk ve Aile İdaresi, çocuk refahı ve aile destek programlarını federal düzeyde yönetmektedir. Çocuk ve Aile İdaresi bünyesinde faaliyet gösteren Çocuk Bürosu ise çocuk koruma ve bakım sistemlerini geliştirmek, eyaletlerle iş birliği yapmak gibi görevler üstlenmektedir.⁶

Bunların yanı sıra, çocuk refahı sistemini denetleyen ve çocuk haklarını koruyan Çocuk Ombudsmanı Ofisleri de bulunmaktadır. Bu ofisler, çocukların refahı ve haklarıyla ilgili şikayetleri incelemekte ve

¹ Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend, [Kinder und Jugend](#)

² Bundesjugendkuratorium, [Aufgaben des Bundesjugendkuratoriums](#)

³ Deutscher Kinderschutzbund, [Der Kinderschutzbund](#)

⁴ Bundesministerium für Familie, Senioren, [Frauen und Jugend, Unabhängige Beauftragte für Fragen des sexuellen Kindesmissbrauchs](#)

⁵ U.S. Department of Health and Human Services, [About HHS](#)

⁶ Administration for Children and Families, [About Us](#)

çözüm önerileri sunmaktadır. Ayrıca, Ulusal Çocuk Sağlığı ve İnsan Gelişimi Enstitüsü çocuk sağlığıyla ilgili araştırmalar ve programlar yürütmektedir.⁷

3. Avustralya

Avustralya'da çocuklarla ilgili hizmetler, Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve eyalet düzeyindeki kurumlar tarafından sağlanmaktadır. Bakanlık, aile ve çocuk refahını desteklemek, sosyal yardım ve hizmet programları sunmak ve engelli çocuklara yönelik hizmetler sunmakla sorumludur. Bakanlık bünyesindeki Aileler ve Çocuklar Bölümü, aile destek hizmetleri ve çocuk koruma politikalarını yönetmektedir. Engellilik ve Bakım Bölümü ise engelli çocuklara ve ailelerine destek sağlamaktadır.⁸

Avustralya İnsan Hakları Komisyonu bünyesindeki Ulusal Çocuk Komiseri, çocuk haklarının korunması ve teşvik edilmesini sağlamakta, hükümete ve parlamentoya raporlar sunmakta ve çocuklara yönelik ayrımcılığın önlenmesi için çalışmaktadır. Ayrıca, eyalet ve bölge Çocuk Koruma Ajansları da yerel düzeyde çocuk hizmetleri yürütmektedir.⁹

4. Brezilya

Brezilya'da çocuklarla ilgili politikalar ve hizmetler, İnsan Hakları ve Vatandaşlık Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, çocuk haklarının korunması, aile refahının desteklenmesi ve insan haklarının teşviki konularında önemli çalışmalar yapmaktadır. Bakanlığa bağlı Ulusal Çocuk ve Ergen Hakları Sekreterliği, çocuk ve ergenlere yönelik politikaların geliştirilmesi ve uygulanmasından sorumludur. *Bolsa Família* adlı destek programı ise yoksul ailelere nakit transferi sağlayarak çocukların eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimini teşvik etmektedir.¹⁰

Çocuk ve Ergen Statüsü Ulusal Konseyi (CONANDA), çocuk ve ergen haklarının korunması için ulusal politikalar oluşturmakta, hükümete ve parlamentoya tavsiyelerde bulunmaktadır. Çocuk ve Ergen Savcılığı ise çocuk haklarıyla ilgili yasal süreçleri yürütmektedir.¹¹

5. Çin

Çin'de çocuk refahı ve koruma hizmetleri, Sivil İşler Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, çocuk refahı hizmetleri sunmak, sosyal yardım ve destek programları yönetmek ve engelli çocuklara yönelik hizmetler sunmakla sorumludur. Bakanlık bünyesindeki Çocuk Refahı Dairesi, yetim ve korunmaya muhtaç çocukların bakımı ve eğitimiyle ilgilenir. Çin Gençlik Gelişim Vakfı ise eğitim ve gelişim programları yürüterek gençlerin refahını desteklemektedir.¹²

⁷ The Office of the Family and Children's Ombuds, [About Us](#)

⁸ Department of Social Services, [About the Department](#)

⁹ Australian Human Rights Commission, [National Children's Commissioner](#)

¹⁰ Ministério dos Direitos Humanos e da Cidadania, [Acesso à Informação](#)

¹¹ Presidência da República, [Conselho Nacional dos Direitos da Criança e do Adolescente](#)

¹² Ministry of Civil Affairs of the People's Republic of China, [Civil Affairs](#)

6. Fransa

Fransa'da çocuklarla ilgili eğitim ve gençlik politikaları, Ulusal Eğitim ve Gençlik Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, eğitim sistemini yönetmek, gençlik programları geliştirmek ve okul öncesi eğitim hizmetleri sunmakla sorumludur. Bakanlığa bağlı Gençlik ve Toplum Hizmetleri Dairesi, gençlik projeleri ve gönüllülük programlarını koordine ederken, Okul Öncesi ve İlköğretim Dairesi erken çocukluk eğitimi hizmetlerini yürütmektedir.¹³

Bağımsız bir idari kuruluş olan ve Fransa Anayasasında da yer alan Haklar Savunucusu, çocuk haklarının korunmasını sağlamakta, ihlalleri incelemekte ve çocuklardan ve ailelerden gelen şikayetleri değerlendirmektedir.¹⁴ Ulusal Çocuk Koruma Gözlemevi ise çocuk koruma sisteminin etkinliğini izlemek ve değerlendirmek amacıyla çeşitli çalışmalar yürütmektedir.¹⁵

7. Güney Afrika

Güney Afrika'da çocuk refahı hizmetleri, Sosyal Kalkınma Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, çocuk koruma hizmetleri sunmak, sosyal yardım programları yönetmek ve erken çocukluk gelişimini desteklemekle sorumludur. Bakanlığa bağlı Çocuk Koruma Birimi, çocuk istismarı ve ihmali vakalarını ele alırken, Sosyal Yardım Bölümü ailelere mali destek ve yardım programları sunmaktadır.¹⁶

8. Güney Kore

Güney Kore'de çocuklarla ilgili politikalar ve hizmetler, Sağlık ve Refah Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, çocuk sağlığı ve refahını desteklemek, aile destek hizmetleri sunmakla sorumludur. Bakanlığa bağlı Çocuk Refahı Dairesi, çocuk koruma ve bakım hizmetlerini yönetirken, Aile Politikaları Dairesi aile destek programları ve politikalarını uygular.¹⁷

9. Hindistan

Hindistan'da çocukların refahı ve gelişimi ile ilgili politikaları Kadın ve Çocuk Gelişimi Bakanlığı yürütmektedir. Bakanlık, çocuk beslenme ve sağlık programlarını yönetmek, çocuk istismarını ve ihmali önlemek ve eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimi artırmak gibi görevlerle sorumludur.¹⁸

Entegre Çocuk Gelişimi Hizmetleri adlı program, sağlık, beslenme ve erken eğitim hizmetleri sunarak çocukların sağlıklı bir şekilde büyümelerini desteklemektedir. Ulusal Beslenme Misyonu ise çocuklarda yetersiz beslenmeyi önlemeyi hedeflemektedir.¹⁹

¹³ Ministère de l'Éducation nationale, [Les régions académiques, académies et services départementaux de l'Éducation nationale](#)

¹⁴ Défenseur des droits, [Découvrir le Défenseur des droits](#)

¹⁵ Observatoire national de la protection de l'enfance, [Système français de protection de l'enfance](#)

¹⁶ Department of Social Development, [About Us](#)

¹⁷ Ministry of Health and Welfare, [About MOHW](#)

¹⁸ Ministry of Women and Child Development, [About Us](#)

¹⁹ District Shahdara, [Integrated Child Development Scheme](#)

Ulusal Çocuk Hakları Koruma Komisyonu, çocuk haklarının korunmasını ve teşvik edilmesini sağlamakta, çocuklara yönelik ihlalleri araştırmakta ve hükümete politika ve yasa önerileri sunmaktadır. Eyaletlerde ise Eyalet Çocuk Hakları Komisyonları, yerel sorunları ve şikayetleri ele almaktadır.²⁰

10. Hollanda

Hollanda'da çocuklarla ilgili politikalar, Sağlık, Refah ve Spor Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, çocuk sağlığı ve refahını desteklemek, spor ve fiziksel aktiviteyi teşvik etmek ve sosyal hizmetler sunmakla sorumludur. Bakanlığa bağlı Gençlik ve Katılım Dairesi, gençlik politikaları ve programlarını yönetirken, Halk Sağlığı Dairesi çocuk sağlığı hizmetlerini yürütmektedir.²¹

Çocuk Ombudsmanı, çocukların haklarını korumak ve geliştirmekle görevlidir. Gençlik Bakımı ve Koruma Kurumları ise çocuk koruma ve bakım hizmetlerini sağlamaktadır.²²

11. İngiltere

İngiltere'de çocuklarla ilgili politikalar ve hizmetler, Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, eğitim politikalarını geliştirmek ve uygulamak, çocukların güvenliğini ve refahını sağlamak ve özel eğitim ihtiyaçlarını karşılamakla sorumludur. Bakanlık bünyesindeki Çocuk Hizmetleri ve Aileler Dairesi, çocuk koruma ve aile destek hizmetlerini koordine etmektedir. Erken Yıllar ve Okul Öncesi Eğitim Dairesi ise erken çocukluk eğitimi ve bakım hizmetlerini yönetmektedir.²³

İngiltere'de çocuk haklarını savunmak ve korumak amacıyla Çocuk Komiseri Ofisi faaliyet göstermektedir. Bu bağımsız kurum, çocukların haklarını savunmakta, hükümete ve parlamentoya çocuklarla ilgili tavsiyelerde bulunmakta ve çocukların görüşlerini ve deneyimlerini araştırarak raporlamaktadır. Ayrıca, yerel yönetimlerin Çocuk Hizmetleri Departmanları, yerel düzeyde çocuk koruma ve bakım hizmetleri sunmaktadır.²⁴

12. İsveç

İsveç'te çocuklarla ilgili politikalar ve hizmetler, Sağlık ve Sosyal İşler Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, çocuk refahı ve sağlığını desteklemek, eğitim ve bakım hizmetleri sunmak ve çocuk haklarını korumakla sorumludur. Bakanlığa bağlı Sosyal Hizmetler Dairesi, çocuk koruma ve aile destek hizmetlerini yönetirken, Halk Sağlığı Dairesi çocuk sağlığı programlarını yürütmektedir.²⁵

²⁰ National Commission for Protection of Child Rights, [About Commission](#)

²¹ Government of Netherlands, [Ministry of Health, Welfare and Sport](#)

²² De Kinderombudsman, [Over Ons](#)

²³ Department for Education, [Early years and childcare: guidance for providers](#)

²⁴ Children's Commissioner, [Our priorities](#)

²⁵ Ministry of Health and Social Affairs, [Children's rights](#)

Çocuk Ombudsmanı ise çocuk haklarının korunmasını ve geliştirilmesini sağlamakta, çocukların görüşlerini ve deneyimlerini kamuya ve karar alıcılara aktarmaktadır. Belediyelere bağlı Çocuk ve Gençlik Hizmetleri ise yerel düzeyde çocuk refahı hizmetlerini sağlamaktadır.²⁶

13. İtalya

İtalya'da çocuklarla ilgili politikalar ve hizmetler, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, sosyal politikalar ve aile destek hizmetleri, çocuk koruma ve refah hizmetleri sunmaktadır. Bakanlık bünyesindeki Aile ve Çocuk Bölümü, aile politikaları ve çocuk hizmetleri üzerinde çalışırken, Sosyal Dahil Etme Bölümü sosyal yardım programları ve yoksullukla mücadele politikalarını yönetmektedir.²⁷

Ulusal Çocuk ve Gençlik Garantörü, çocuk haklarını korumak, ihlalleri araştırmak ve hükümete tavsiyelerde bulunmakla görevlidir. Yerel yönetimlerin Sosyal Hizmetler birimleri ise bölgesel düzeyde çocuk hizmetleri sunmaktadır.²⁸

14. Japonya

Japonya'da çocuklarla ilgili politikaların daha etkili yönetimi için Çocuk ve Aile İşleri Ajansı kurulmuştur. Ajans, çocuk refahı politikalarını koordine etmek, aile destek hizmetleri sunmak ve çocuk yoksulluğunu azaltmak gibi görevlerle sorumludur. Bu ajans, doğrudan Başbakanlık Ofisi'ne bağlı olup, çocuk refahı politikalarını geliştirmek, çocuk yoksulluğunu azaltmak ve ailelere destek sağlamak gibi önemli görevler üstlenmektedir. Ajans bünyesindeki Çocuk Refahı Bölümü, korunmaya muhtaç çocukların bakımı ve eğitimiyle ilgilenirken, Aile Politikaları Bölümü ailelere yönelik destek ve programları yönetmektedir.²⁹

15. Meksika

Meksika'da çocuklarla ilgili sosyal programlar, Sosyal Kalkınma Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, yoksulluğun azaltılması, eğitim ve sağlık hizmetlerine erişimin artırılması ve çocuk beslenme programlarının desteklenmesi gibi görevlerle sorumludur.³⁰

Prospera Programı, yoksul ailelere nakit transferi ve eğitim, sağlık hizmetlerine erişim sağlayarak çocukların refahını artırmayı hedefler.³¹ Ulusal Çocuk Hakları Sistemi (SIPINNA) ise çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi için ulusal politikalar oluşturmakta ve uygulamaktadır.³²

²⁶ Barnombudsmannen, [Gör en prövning av barnets bästa](#)

²⁷ Ministero del Lavoro e delle Politiche Sociali, [Infanzia e adolescenza](#)

²⁸ Autorità Garante per l'Infanzia e l'Adolescenza, [Funzioni](#)

²⁹ Children and Families Agency, [Outline of the Act Establishing the Children and Families Agency](#)

³⁰ Secretaría de Desarrollo Social, [Acciones y Programas](#)

³¹ The Borgen Project, [Prospera: Mexico's Successful Conditional Cash Transfer Program](#)

³² Gobierno de Mexico, [Sistema Nacional de Protección de Niñas, Niños y Adolescentes](#)

16. Mısır

Mısır'da çocuklarla ilgili politikalar ve hizmetler, Sosyal Dayanışma Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, çocuk refahı ve koruma hizmetleri sunmak, sosyal yardım programları yönetmekle sorumludur. Bakanlığa bağlı Çocuk ve Anne Sağlığı Dairesi, sağlık hizmetleri sunarken, Sosyal Hizmetler Dairesi aile destek ve bakım hizmetlerini yönetmektedir.³³

17. Norveç

Norveç'te çocuklarla ilgili politikalar, Çocuk ve Aile İşleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. Bakanlık, çocuk ve aile politikalarını geliştirmek, çocuk refahı hizmetlerini yönetmek ve eşitlik ve ayrımcılıkla mücadele etmekle sorumludur. Bakanlığa bağlı Çocuk Refahı Hizmetleri, çocuk koruma hizmetlerini yöneterek, ihmal veya istismar durumlarında müdahalede bulunmaktadır. Aile ve Eşitlik Dairesi ise ailelere destek ve eşitlik politikalarını uygulamaktadır.³⁴

Çocuk Ombudsmanı, çocuk haklarını korumak ve teşvik etmekte, çocukların görüşlerini karar alma süreçlerine dahil etmektedir.³⁵ Norveç Çocuk, Gençlik ve Aile İşleri Müdürlüğü, çocuk refahı ve aile politikalarının uygulanmasından sorumludur.³⁶

18. Yeni Zelanda

Yeni Zelanda'da çocuk refahı hizmetleri, Çocuk ve Gençlik Bakanlığı (Oranga Tamariki) tarafından yönetilmektedir. Bakanlık, çocuk koruma ve bakım hizmetleri sunmak, ailelere ve çocuklara destek sağlamak ve Maori çocuklarının ihtiyaçlarını gözetmekle sorumludur. Bakanlığa bağlı Çocuk Koruma Hizmetleri, istismar ve ihmal vakalarını ele alırken, Gençlik Adaleti Hizmetleri suça sürüklenen çocuklar için programlar yürütmektedir.³⁷

³³ Ministry of Social Solidarity, [About the Ministry](#)

³⁴ Barne- og familiedepartementet, [Om Barne- og familiedepartementet](#)

³⁵ Barneombudet, [For barn og unge](#)

³⁶ Bufdir, [Barnevern](#)

³⁷ Oranga Tamariki, [Working with children](#)